Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	17Co/82/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6105214791
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zita Nagypálová
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2011:6105214791.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Danice Kočičkovej, v právnej veci žalobcu R.. T. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. diel XX, A., zastúpený advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, so sídlom Advokátskej kancelárie Žilina, Gaštanova 7, proti žalovaným 1/ Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru Slovenskej republiky Banská Bystrica, ul. 9. mája č. 1, Banská Bystrica, 2/ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, 3/ V.. C.. I. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. Y. XXX, 4/ Krajskej prokuratúre, Partizánska cesta 1, Banská Bystrica, 5/ Slovenskej republike - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Banská Bystrica, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaných 1/ a 4/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/116/2005-408 z 12. 05. 2009 a uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/116/2005-499 z 29. 01. 2010, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu z 12. 05. 2009 č. k. 20C/116/2005-408

vo výroku o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.979,09 Eur mení tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,96 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

vo výroku o povinnosti žalovaného 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.979,09 Eur mení tak, že žalovaný 4/ je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,96 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
Žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanému 1/ vo výške 66.221,87 Eur zamieta.

Žalobu proti žalovanému 4/ o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 33.027,95 Eur zamieta.

Uznesenie okresného súdu z 29. 01. 2010 č. k. 20C/116/2005-499 mení tak, že žalovaným v 1/ a 4/ rade náhradu trov prvostupňového konania nepriznáva.

Žalovaným v 1/ a 4/ rade náhradu trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd čiastočne vyhovel návrhu žalobcu na ochranu osobnosti a žalovaným v 1/ a 4/ rade uložil každému zvlášť povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 4.979,09 € ako náhradu nemajetkovej ujmy podľa §-u 13 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) s odôvodnením, že ich činnosťou došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv navrhovateľa. Tým, že vyšetrovateľka Krajského úradu justičnej polície v Banskej Bystrici, ktorý bol od 1.1.2004 začlenený pod Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, začala uznesením sp. zn. ČVS:KÚV-63/OVEK-2000 trestné stíhanie a vzniesla

obvinenie proti žalobcovi pre trestný čin nepriameho úplatkárstva formou návodu podľa §-u 10 ods. 1 písm. b/ k §-u 162 ods. 2 Trestného zákona účinného do 1.9.1999 i napriek tomu, že v čase začatia trestného stíhania bolo trestné stíhanie žalobcu neprípustné z dôvodu premlčania, bol žalobca trestne stíhaný inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom ustanoveným v Ústave Slovenskej republiky a Trestnom zákone. O trestnom stíhaní žalobcu bola prostredníctvom médií informovaná široká verejnosť. Správy boli uverejňované s uvedením plného mena a zamestnania žalobcu, uvádzal sa aj skutok, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný. Týmto konaním žalovaného v 1/ rade (prostredníctvom jeho vyšetrovateľky) bol vyvolaný následok - poškodenie občianskej cti a profesionálnej povesti žalobcu, ktorý musel svojim blízkym, rodine, priateľom a spolupracovníkom odpovedať na množstvo otázok, pozitívne medziľudské a pracovné vzťahy sa zmenili na negatívne, žalobca v práci kariérne nepostúpil, zo strany účastníkov konania bola prejavovaná nedôvera k osobe a práci žalobcu ako sudcu. Nemajetková ujma, ktorú má žalovaný 1/ nahradiť spočíva v znížení dôstojnosti a vážnosti žalobcu v značnej miere. Tento následok je v príčinnej súvislosti s neoprávneným zásahom žalovaného 1/ do osobnostných práv žalobcu. Žalovaný 4/ sa spolupodieľal na tomto konaní tým, že bol dozorujúcim orgánom nad činnosťou vyšetrovateľky bývalého Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica.
Žalobu o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy považoval za dôvodnú vzhľadom na značný časový odstup od neoprávneného zásahu do času poskytnutia ochrany, kedy sa už nepeňažný spôsob satisfakcie míňa svojim účinkom. Priznanú náhradu vo výške 4.979,09 € od žalovaných 1/ a 4/ (od každého zvlášť) považoval za primeranú zistenému zásahu s prihliadnutím na charakter predmetu konania, závažnosť porušenia základného práva žalobcu ako aj všetky okolnosti prípadu. Konštatoval, že zo spisu III.KO 13/03 Krajskej prokuratúry Banská Bystrica bolo zistené, že trestné stíhanie žalobcu bolo pripravované už od roku 2000. Potom nie je možné tvrdiť, že k takýmto pochybeniam (trestné stíhanie sudcu bez súhlasu Ústavného súdu a po premlčaní) došlo v dôsledku časového stresu.
Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo vyššej sume proti žalovaným 1/ a 4/, žalobu v tejto časti zamietol.
Žalovaných v 2/, 3/ a 5/ rade nepovažoval za vecne pasívne legitimovaných účastníkov v tomto spore. Žalobca nepreukázal podľa názoru súdu, že by sa na tomto konaní (neoprávnenom zásahu) podieľala Slovenská republika alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalovaná v 3/ rade nie je sama ako fyzická osoba vecne pasívne legitimovaná, pretože konala ako príslušníčka Policajného zboru a vyšetrovateľka bývalého KÚJP PZ ako nezávislý orgán v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb..

Samostatným uznesením č. k. 20C/114/2005-499 z 29. 01. 2010 uložil žalovaným v 1/ a 4/ rade, aby v rovnakom pomere (každý v 1/2) zaplatili žalobcovi náhradu trov konania v celkovej výške 10.307,77 Eur do troch dní na účet jeho právnej zástupkyne. Povinnosť žalovaných 1/ a 4/ nahradiť žalobcovi trovy konania posúdil podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s odôvodnením, že výška plnenia prisúdená žalobcovi závisela od úvahy súdu.
Výšku trov určil ako súčet náhrady za zaplatené súdne poplatky žalobcom vo výške 9.025,42 Eur a trov právneho zastupovania podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“ alebo aj „advokátska tarifa“). Konštatoval, že je potrebné rozlíšiť, v akom období boli úkony právnej služby vykonané vzhľadom na zmenu vyhlášky č. 655/2004 Z.z. uskutočnenú vyhláškou č. 209/2009 Z.z. práve v časti určujúcej tarifnú odmenu za 1 úkon právnej služby vo veciach ochrany osobnosti. Do 31.5.2009 sa podľa názoru okresného súdu mala tarifná odmena advokáta určiť zo sumy náhrady nemajetkovej ujmy prisúdenej žalobcovi (z tarifnej hodnoty 4.979,09 Eur) a za úkony právnej služby uskutočnené po 1.6.2009 sa tarifná odmena určuje už podľa § 10 ods. 8 advokátskej tarify z tarifnej hodnoty 2.000 Eur. Napriek tomu priznal tarifnú odmenu aj za úkony uskutočnené pred 1.6.2009 len vo výške 91,28 Eur, ktorá nezodpovedá ani tarifnej odmene určenej podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.6.2009. Ak si právna zástupkyňa žalobcu vyčíslila trovy právneho zastupovania nesprávne (v nižšej sume za prvé 3 úkony právnej pomoci), trovy právneho zastupovania za tie úkony - príprava a prevzatie zastupovania 8.8.2005, spísanie žaloby 9.8.2005 a účasť na pojednávaní dňa 19.1.2006, prisúdil len v sume ako žiadala právna zástupkyňa žalobcu a nevyhovel jej návrhu, aby sa pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny u ďalších 8-ich úkonov vychádzalo zo sumy žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom. Posudzoval aj účelnosť vynaložených trov konania. Odmenu advokáta priznal len za 11 úkonov právnej služby. Dva úkony (písomné podanie na súd 7.5.2007 a 19.7.2007) nepovažoval za účelné s tým, že tieto písomné podania boli len opakovaním skôr prezentovaných názorov žalobcu. V odvolacom konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici uskutočnila právna zástupkyňa žalobcu 1 úkon právnej služby - vyjadrila sa k odvolaniu žalovaných 1/ a 4/. Za tento úkon okresný súd odmenu advokátke žalobcu priznal.

Ku každému úkonu právnej služby prisúdil aj náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100-iny výpočtového základu. Právna zástupkyňa žalobcu si účtovala náhradu hotových výdavkov na cestovnom a náhradu za stratu času stráveného cestou zo sídla advokátskej kancelárie na miesto uskutočnenia úkonu v nesprávnej výške, súd vyčíslenie cestovných náhrad a náhrad za stratu času advokátkou žalobcu rešpektoval. Trovy právneho zastupovania určil sumou 1.282,35 Eur. Za platobné miesto určil v súlade s § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účet právnej zástupkyne žalobcu.
Osobitne povinnosť žalovaných 1/ a 4/ nahradiť žalobcovi trovy konania (každý v 1) neodôvodnil.

Rozsudok okresného súdu napadli odvolaním žalovaní v 1/ a 4/ rade. Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie žalobca a žalovaní v 1/ a 4/ rade.

Odvolanie žalovaného 1/ smerovalo proti prvému výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bolo Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru SR Banská Bystrica uložené, aby zaplatil žalobcovi 4.979,09 € a proti výroku o trovách konania. Žalovaný 1/ vytýkal okresnému súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Tvrdil aj existenciu odvolacieho dôvodu podľa §-u 205 ods. 2 písm. a/ (v konaní došlo k vadám uvedeným v §-e 221 ods. 1 - § 221 ods. 1 písm. d/: v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie) a vzniesol námietku premlčania práva na finančnú náhradu nemajetkovej ujmy v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 66.221,87 € (1.995.000,-Sk).
Prekážku veci rozsúdenej tvorí vec vedená na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 13Co/196/2005, v ktorej rozsudkom odvolacieho súdu bolo uložené Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Banskej Bystrici, aby sa ospravedlnil žalobcovi R.. T. T. za nezákonný postup vyšetrovateľky bývalého KÚJP PZ v Banskej Bystrici vo veci ČVS: KÚV-63/OVEK-2000. Napriek tomuto právoplatnému rozhodnutiu, kde odvolací súd vyslovil, že žalobcovi nepatrí náhrada nemajetkovej ujmy, lebo by bola neadekvátna priznanému zadosťučineniu, ktoré vychádza z miery zníženia dôstojnosti žalobcu, či jej vážnosti v spoločnosti a že ospravedlňujúci list je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu, okresný súd vo veci 20C/116/2005 uložil prvému žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy.
Žalobca neuniesol dôkazné bremeno v tom, že žalovaný 1/ akýmkoľvek svojim verejným vystúpením alebo iným spôsobom „prispel k subjektívnemu pocitu žalobcu“, že medializáciou trestného stíhania došlo k zásahu do jeho cti v súkromnom alebo pracovnom živote. Ak sa cítil žalobca diskriminovaný svojim zamestnávateľom (zmarenie kariérneho postupu), mal tento svoj subjektívny problém riešiť so svojim zamestnávateľom. Žalovaný 1/ rešpektoval zásadu prezumpcie neviny a v žiadnom svojom vyjadrení k trestnému stíhaniu žalobcu neuvádzal celé nacionálie osoby.
Ak malo dôjsť k zásahu do osobnostných práv žalobcu postupom vyšetrovateľky tým, že vzniesla voči žalobcovi obvinenie uznesením z 30.10.2002, potom 3-ročná premlčacia doba, v ktorej sa právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa §-u 101 Občianskeho zákonníka premlčuje, začala plynúť 5.12.2002, t.j. od dátumu zastavenia trestného stíhania žalobcu a uplynula 5.12.2005. Pôvodný návrh žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy znel, aby žalovaní 1/ až 5/ boli povinní zaplatiť žalobcovi solidárne nemajetkovú ujmu vo výške 165,97 € (5.000,-Sk). Až podaním zo dňa 8.2.2006 navrhol žalobca zmenu petitu žaloby a požadoval zvýšenú náhradu nemajetkovej ujmy od žalovanej 1/ vo výške 66.387,84 € (2.000.000,-Sk). Uplatnené právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 66.221,87 € (1.995.000,-Sk) je podľa názoru žalovaného 1/ premlčané.

Žalovaný v 4/ rade v odvolaní proti druhému výroku rozsudku (o povinnosti žalovaného 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 4.979,09 €) a piatemu výroku (o solidárnej povinnosti žalovaných 1/ a 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania) uplatnil odvolacie dôvody podľa §-u 204 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., podľa §-u 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. (súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).
Okresný súd namiesto vlastných hodnotiacich záverov z dôkazov vykonaných v prvostupňovom konaní za zistený skutkový stav uvádza „takmer citáciu tvrdení žalobcu“, skutkové zistenia uvádzané prvostupňovým súdom v rozsudku, nemajú žiadnu oporu vo vykonaných dôkazoch. Tieto nesprávne skutkové zistenia vyústili do nesprávneho právneho posúdenia veci - nesprávnej aplikácie správne zvoleného ustanovenia § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 4/ žalobcu nikdy trestne

nestíhal, ani jeho trestné stíhanie „nedopustil“. Uznesenie o začatí trestného stíhania vo veci trestného činu (§ 160 Trestného poriadku) a uznesenie o vznesení obvinenia konkrétnej osobe za trestný čin (§ 163 Trestného poriadku) sú dve samostatné rozhodnutia, ktoré môžu byť vydané samostatne alebo aj súčasne v jednom uznesení. V čase začatia trestného stíhania platný Trestný poriadok upravoval ucelený systém „kontroly“ zákonnosti postupov a rozhodnutí vydávaných podľa trestnoprávnych predpisov. Každé uznesenie vyšetrovateľa vydané podľa Trestného poriadku preskúmaval prokurátor. Uznesenie vyšetrovateľky z 30.10.2002 č. ČVS: KÚV-63/OVEK-2000 v časti, v ktorej vzniesla obvinenie žalobcovi, zrušil prokurátor žalovaného 4/ na 14-ty deň od jeho vydania, lebo po jeho preskúmaní prokurátor zistil, že je nezákonné (žalobca bol stíhaný bez súhlasu Ústavného súdu SR). K neprípustnosti trestného stíhania sudcu bez súhlasu Ústavného súdu nebola potrebná zložitá právna analýza, ktorá sa ale vyžadovala pri skúmaní otázky, či trestnosť činu uplynutím premlčacej doby zanikla alebo nezanikla, či a odkedy premlčacia doba spočívala, či sú alebo nie sú splnené zákonné podmienky pre zastavenie trestného stíhania vo veci trestného činu a či sú alebo nie sú splnené podmienky pre vyžiadanie súhlasu od Ústavného súdu SR. Prokurátor žalovaného 4/ venoval tejto otázke náležitú pozornosť a vyriešil ju s právnym záverom o premlčaní, ktorý bol premietnutý do uznesenia vyšetrovateľky z 5.12.2002, ktorým bolo trestné stíhanie vo veci trestného činu zastavené. „Ponechanie v platnosti“ uznesenia vyšetrovateľky o začatí trestného stíhania vo veci trestného činu prokurátorom v období od 13.11.2002 do 5.12.2002 bolo v súlade so znením §-u 11 ods. 1 Trestného poriadku a nemalo ako spôsobiť porušenie osobnostných práv žalobcu. Zákonnosť postupu a rozhodovania prokurátora bola preskúmaná a konštatovaná k tomu príslušným orgánom - Generálnou prokuratúrou SR.
Spis (interná pomôcka) žalovaného 4/ č. III.KO 13/2003 dokumentuje jej postup pri realizácii dožiadania o právnu pomoc - vyžiadanie trestného spisu od orgánu cudzieho štátu. Tento spis vznikol pod sp. zn. II.KO 008/01 v režime „Prísne tajné“ a takto bol archivovaný až do 9.10.2003, kedy bol stupeň utajenia zrušený a odvtedy bol spis archivovaný pod sp. zn. III.KO 13/2003.
Žalobcovi nevzniklo proti žalovanému 4/ právo domáhať sa morálnej ani inej satisfakcie, lebo žalovaný 4/ nespôsobil neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv. Časový odstup od tvrdeného zásahu do poskytnutia ochrany, ktorý súd zohľadňoval vo výške priznanej finančnej náhrady, žalovaný 4/ nezapríčinil. Spor nepredlžoval.
Pre prípad, že by sa súd nestotožnil s odvolacími námietkami vo veci samej, vzniesol námietku premlčania práva na finančnú náhradu nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z názoru, že sa toto právo premlčuje podľa § 101 Občianskeho zákonníka v 3-ročnej lehote, ktorá začala plynúť najneskôr 31.12.2000 (ak zásah do osobnostných práv žalobcu odvodzuje žalobca od spisu žalovaného 4/ III.KO 13/2003 s odvolaním na ktorý tvrdil, že od roku 2000 polícia a prokuratúra pripravovala jeho trestné stíhanie) a uplynula 31.12.2003. Žalobca podal na súd návrh na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 165,97 € (5.000,-Sk) až 10.8.2005 a žalobu na sumu 33.193,92 € (1.000.000,-Sk) rozšíril až 8.2.2006. Takto uplatnený nárok je podľa názoru žalovaného 4/ premlčaný ako celok. Ak si žalobca odvodzuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy od uznesenia prokurátora žalovaného 4/ z 13.11.2002, 3-ročná premlčacia doba podľa §-u 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť 13.11.2002 a uplynula 13.11.2005. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,97 € si uplatnil žalobca včas, ale nárok na zaplatenie 33.027,95 € (995.000,-Sk) bol na súde uplatnený oneskorene po uplynutí premlčacej doby.

Žalobca v odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania vytýkal prvostupňovému súdu nesprávny postup, keď pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vychádzal pri všetkých uskutočnených úkonoch z § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení napriek tomu, že § 20a uvedenej vyhlášky výslovne stanovuje, že za úkony právnych služieb, vykonané predo dňom nadobudnutia účinnosti vyhlášky č. 209/2009 Z.z., patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov. Okresný súd konal a rozhodol v rozpore so zásadou zákazu retroaktivity. Pri aplikácii právneho záveru odvolacieho súdu z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/195/2009-464 z 27.10.2009 mala byť tarifná odmena za 1 úkon právnej služby určená sumou 170,97 Eur za úkony vykonané do 1.6.2009 a nie sumou 91,28 Eur ako to vypočítal súd prvého stupňa. Okresný súd bezdôvodne nepriznal odmenu za 2 úkony právnej služby uskutočnené advokátkou žalobcu - písomné podania na súd zo dňa 7.5.2007 a 19.7.2007, ktoré neboli len opakovaním skôr prezentovaných názorov žalobcu, ale podania smerovali k podstate žaloby a predkladali súdu nové dôkazy. Prvostupňový súd nevysvetlil, prečo samostatné vyjadrenia z 29.7.2009 a 30.7.2009 k dvom odvolaniam rozdielnych žalovaných považoval len za 1 úkon právnej služby. Odvolacie dôvody prednášané žalovanými 1/ a 4/ boli rôzne, rôzna bola aj argumentácia žalobcu vo vyjadreniach k odvolaniam.

Zdôraznil, že Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze III.ÚS 273/08 z 10.2.2009 vyslovil, že úspešný účastník konania nemôže utrpieť materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania za predpokladu, že taký účastník konania bol úspešný. Navrhol zmeniť uznesenie okresného súdu tak, že
- súd prizná žalobcovi trovy právneho zastúpenia v výške 170,97 Eur za každý úkon zo 6.2.2006, 16.2.2006, 27.3.2006, 8.6.2006, 2.3.2007, 16.3.2007, 7.5.2007, 19.7.2007, 22.4.2008, 4.7.2008
- režijný paušál k uvedeným desiatim úkonom
- za úkony vykonané 29.7.2009 a 30.7.2009 prizná súd odmenu určenú podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., spolu s DPH a režijným paušálom podľa vyčíslenia v týchto podaniach.
Na trovách odvolacieho konania žiadal priznať 61,52 Eur bez uvedenia, ktorý zo žalovaných a v akom pomere by mal trovy odvolacieho konania žalobcovi nahradiť.

Žalovaní v 1/ rade a v 4/ rade napadli uznesenie okresného súdu v rovnakom rozsahu s totožnou argumentáciou. Obaja žiadali zmeniť uznesenie okresného súdu tak, že každému zo žalovaných 1/ a 4/ bude uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania len vo výške 973,10 Eur na účet právnej zástupkyne žalobcu. Nesúhlasili s uložením povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 4.066,25 Eur ako náhrady za zaplatené súdne poplatky a s uložením povinnosti nahradiť trovy právneho zastupovania každý zvlášť vo výške 114,54 Eur. Uplatnili odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).
Žalobca si v konaní uplatnil nárok na ochranu osobnosti proti viacerým žalovaným, ktorí mali postavenie samostatných spoločníkov. Žalobca sa v konaní domáhal proti žalovaným 1/, 2/ a 3/ (proti každému samostatne) morálnej satisfakcie vo forme ospravedlňujúceho listu a solidárne od žalovaných 1/, 2/ a 3/ finančnej satisfakcie vo výške 165,97 Eur. Od štvrtého žalovaného samostatne žiadal ospravedlňujúci list, aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,97 Eur. Žalobca si teda uplatnil štyri samostatné návrhy na začatie konania, za ktoré mu mal okresný súd vyrubiť súdny poplatok podľa položky 7b písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov v 4-násobnej výške. Za celú žalobu však okresný súd vyzval žalobcu zaplatiť súdny poplatok len vo výške 82,98 Eur (1 x podľa položky 7b písm. b/), preto nie je možné identifikovať, vo vzťahu ku ktorému žalovanému bol súdny poplatok v sume 66,39 Eur (rovnajúci sa poplatku na ochranu osobnosti bez náhrady nemajetkovej ujmy) zaplatený a zo súdneho poplatku vyrubeného z náhrady nemajetkovej ujmy môže súd vo vzťahu k žalovanému 1/ identifikovať platbu súdneho poplatku len vo výške 2,76 Eur a vo vzťahu k žalovanému 4/ len vo výške 8,30 Eur. Okresný súd nesprávne postupoval pri vyrubení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania aj po rozšírení predmetu konania podaním žalobcu zo 6.2.2006, ktorým sa zvýšila žiadaná náhrada nemajetkovej ujmy voči prvým trom žalovaným na 66.387,84 Eur, voči žalovanému v 4/ rade na 33.193,91 Eur. Zo súdneho poplatku zaplateného žalobcom na výzvu súdu vo výške 5.954,98 Eur na nárok uplatnený proti žalovanému 1/, pripadá časť súdneho poplatku 1.324,43 Eur a na súdny poplatok zaplatený z rozšíreného návrhu proti žalovanému 4/ 1.981,68 Eur. Po čiastočnom späťvzatí žaloby o uloženie povinnosti žalovaným ospravedlniť sa žalobcovi, okresný súd rozsudkom z 22.4.2008 č.k. 20C/116/2005-319 žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal žalobca 7.7.2008 odvolanie, za ktoré zaplatil súdny poplatok v celkovej výške 2.987,45 Eur (3 % zo všetkých majetkových nárokov žalobcu uplatňovaných proti všetkým žalovaným, t.j. z celkovej sumy 99.581,76 Eur), ale súdny poplatok za odvolanie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ by bol len 663,87 Eur a súdny poplatok proti zamietajúcemu rozsudku o nároky uplatnené proti žalovanému 4/ len vo výške 995,82 Eur. Žalobca tak preukázateľne zaplatil súdne poplatky za prvostupňové a odvolacie konanie proti žalovanému 1/ len vo výške 1.991,06 Eur a za konanie na prvom aj druhom stupni voči žalovanému 4/ len vo výške 2.985,79 Eur. Neexistuje zákonná úprava, podľa ktorej by mohol súd zaviazať žalovaných - samostatných spoločníkov len na základe návrhu žalobcu aj na náhradu tých súdnych poplatkov, ktoré zaplatil žalobca z nárokov uplatňovaných voči ostatným žalovaným v postavení samostatných spoločníkov. Žalovaných 1/ a 4/ mohol súd zaviazať k zaplateniu súdnych poplatkov len z prisúdenej sumy 4.949,09 Eur.
Okresný súd aplikoval na rozhodnutie o trovách konania správny právny predpis - § 140 ods. 1 a § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ale vec podľa uvedených zákonných ustanovení nesprávne právne posúdil, pretože tieto zákonné ustanovenia nesprávne aplikoval. V prípade, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, môže súd priznať účastníkovi plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, aj keď mal vo veci úspech len čiastočný a to podľa § 142 ods. 3 O.s.p.. Nie je rozhodujúce, v akom pomere bol žalobca v konaní úspešný. Má sa zato, že súdom prisúdená suma žalobcovi je jeho plným úspechom vo veci a preto mu z tejto sumy prináleží plná náhrada účelne vynaložených trov konania. Aj konanie o ochranu osobnosti je konaním, v ktorom sa pri čiastočnom úspechu žalobcu rozhoduje o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p.. Ochrane poskytovanej žalobcovi v zmysle §

142 ods. 3 O.s.p. zodpovedá spravodlivá ochrana poskytovaná žalovanému tým, že súd mu môže uložiť povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania len z prisúdenej sumy, a nie zo sumy uvedenej v návrhu. Takýto záver prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 M Cdo 3/2006 z 30.1.2007, v ktorom jasne a jednoznačne judikoval, že až súdom prisúdená výška plnenia, má byť braná za základ výpočtu jednotlivých druhov trov konania (nielen pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta, ale všetkých zložiek trov).
Obaja žalovaní tvrdili, že ich súd nemal zaviazať na náhradu trov právneho zastupovania vzniknutých poskytnutím úkonu právnej služby - účasťou advokátky pri výsluchu svedkov dňa 2.3.2007 a dňa 16.3.2007 z dôvodu, že vo vzťahu k žalovanému 1/ ide o neúčelne vynaložené trovy - žalobca za medializáciu veci a jej dôsledky nežaloval žalovaného 1/ a žalovaný 4/ od počiatku súdneho sporu tvrdil, že žiadnemu masmédiu neposkytol informáciu o súdnom spore, preto o tom neexistuje žiadny dôkaz. Medzi ich konaním a medializáciou veci a z nej vyplývajúcimi dôsledkami neexistuje žiadna príčinná súvislosť, preto nebolo potrebné vykonať dôkazy výsluchmi svedkov o medializácii veci. Návrhmi žalobcu na vykonanie zbytočných dôkazov vo vzťahu k žalovanému 4/ sa konanie predĺžilo a predražilo. Keď žalobca zistil, že nepreukáže príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaných 1/ a 4/ a konaním médií, až 31.3.2009 uviedol, že „Krajskú prokuratúru a Krajské riaditeľstvo Policajného zboru nežalujem za to, že niekto danú situáciu medializoval, i keď verejnosť skôr bola oboznámená s niektorými rozhodnutiami ako ja alebo advokáti, ale za to, že nepostupovala v súlade so zákonom a dopustila takéto konanie a to nezákonné trestné stíhanie“. Okresný súd nesprávne zaviazal žalovaných 1/ a 4/ na náhradu trov právneho zastupovania za 2 úkony právnej služby vo výške 114,54 Eur. Žalovaným 1/ a 4/ mala byť uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vzniknuté titulom trov právneho zastupovania len vo výške 526,64 Eur. Žalovanému 1/ aj žalovanému 4/ tak mala byť uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania len vo výške 973,10 Eur (každý zvlášť).

Žalovaní 1/ a 4/ navrhli zmeniť rozsudok okresného súdu vo veci samej a žalobu zamietnuť a rozhodnúť o trovách konania v zmysle odvolacích návrhov.
Žalobca navrhol potvrdiť rozsudok okresného súdu ako vecne správny a rozhodnúť o trovách konania v zmysle jeho odvolania.

Rozsudkom z 27. 10. 2009 č. k. 17Co/195/2009-464 odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch o povinnosti žalovaných 1/ a 4/ zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu každý zvlášť vo výške 4.979,09 Eur do 3 dní potvrdil, stotožňujúc sa s právnym záverom prvostupňového súdu, že žalovaný v 1/ rade protizákonným a neoprávneným konaním svojej vyšetrovateľky (žalovanej v 3/ rade) zasiahol do práva žalobcu na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka tým, že trestne stíhal žalobcu bez trestnému stíhaniu predchádzajúceho súhlasu ústavného súdu a obvinenie proti nemu vzniesol po uplynutí premlčacej doby na trestné stíhanie. Zodpovednosť žalovaného 4/ za zásah do osobnostných práv žalobcu vyvodil z nedostatočnej kontroly postupu vyšetrovateľky a nesprávne aplikoval § 11 Trestného poriadku o tom, kedy je trestné stíhanie premlčané. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy prisúdenú prvostupňovým súdom v sume nižšej než požadoval žalobca, považoval za primeranú následkom zásahu do osobnostných práv žalobcu. Námietku premlčania vznesenú žalovanými v 1/ a 4/ rade nepovažoval za dôvodnú. Počiatok behu premlčacej doby určil krajský súd na deň 21. 05. 2004, kedy bola žalobcovi doručená odpoveď Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o tom, že jeho opakovaný podnet (ktorým chcel dosiahnuť, aby trestné stíhanie jeho osoby za trestný čin vymedzený v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia neskončilo z dôvodov uvádzaných v uznesení, ktorým bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené z dôvodu premlčania trestného stíhania, ale z iných dôvodov preukazujúcich tvrdenie žalobcu, že bol neoprávnene stíhaný za trestný čin, ktorý nespáchal) sa odkladá bez skúmania veci. Za bezvýznamné považoval odvolací súd, či bola žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v celom rozsahu uplatnená pred uplynutím trojročnej premlčacej doby, keď výška náhrady nemajetkovej ujmy je vždy závislá od úvahy súdu.

O odvolaní žalovaných 1/ a 4/, ktorí proti uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania každý zvlášť vo výške 4.180,70 Eur namietali len čiastočne a obaja uznávali svoju povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 973,10 Eur každý zvlášť, rozhodol odvolací súd tak, že žalovanému 1/ aj žalovanému 4/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 1.358,62 Eur každému zvlášť. Náhradu trov odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/63/2010 žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. 10. 2009 č. k. 17Co/195/2009-464 v napadnutom potvrdzujúcom výroku týkajúcom sa žalovaných 1/ a 4/ a zrušil tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. 04. 2010 č. k. 17Co/63/2010-545 vo výrokoch týkajúcich sa povinnosti žalovaných 1/ a 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.
V uznesení z 23. 02. 2011 sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, 5 M Cdo 18/2010 dovolací súd súhlasil s názorom súdov nižších stupňov, že je možné žalobcovi priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnostných práv pre neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní pri trestnom stíhaní žalobcu. Trestné stíhanie realizované v rozpore so zákonom je spôsobilé vyvolať vznik materiálnej škody i nemateriálnej ujmy. Odvolaciemu súdu vytkol, že nesprávne právne posúdil premlčanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prevyšujúcej 165,96 Eur podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcom po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Žalobca za zásah do svojich osobných práv považoval začatie nezákonného trestného stíhania voči svojej osobe uznesením vyšetrovateľky z 30. 10. 2002, ktoré bolo zastavené uznesením z 05. 12. 2002. Uzneseniu o zastavení trestného stíhania predchádzalo uznesenie žalovaného 4/ z 13. 11. 2002, ktorým bolo uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči osobe žalobcu ako nezákonné zrušené. Právo žalobcu podať na súde žalobu o ochranu osobnosti spojenú s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch mohlo byť prvý krát vykonané 14. 11. 2002. Od tohto dátumu je potrebné počítať beh premlčacej doby.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom súdov nižších stupňov, že žalobcovi za neoprávnený zásah do osobnostných práv možno priznať nárok vyplývajúci z ustanovení § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Za neoprávnený zásah považoval aj najvyšší súd nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní pri trestnom stíhaní žalobcu. Trestné stíhanie realizované v rozpore so zákonom je aj podľa názoru dovolacieho súdu spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody i vznik nemateriálnej ujmy.

Dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že nesprávne právne posúdil premlčanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prevyšujúcej 165,96 Eur a s tým súvisiacu otázku začiatku plynutia premlčacej doby.

Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Dĺžku premlčacej doby ustanovuje Občiansky zákonník v § 101 ako trojročnú, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 5 M Cdo 7/2010, 5 M Cdo 18/2010 súhlasil s názorom odvolacieho súdu, že peňažný nárok vyplývajúci z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) je právom majetkovej povahy a podlieha režimu premlčania. Trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začína plynúť od okamihu, kedy je možné vykonať právo prvý krát, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

Vyslovil pre krajský súd záväzný právny názor, že ak žalobca za zásah do svojich osobnostných práv považoval začatie nezákonného trestného stíhania voči svojej osobe uznesením vyšetrovateľky z 30. 10. 2002, ktoré bolo zrušené uznesením žalovaného 4/ z 13. 11. 2002 sp. zn. Kv 70/02 ako

nezákonné, právo žalobcu podať na súde žalobu o ochranu osobnosti spojenú s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch mohlo byť prvý krát vykonané 14. 11. 2002. Počiatok behu trojročnej premlčacej doby je potrebné počítať od 14. 11. 2002 a jej koniec pripadol na 14. 11. 2005. Žalobca si žalobou podanou na súd prvého stupňa 10. 08. 2005 uplatnil proti žalovanému 1/ a proti žalovanému 4/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume od každého zvlášť 165,96 Eur. Až návrhom zo 06. 02. 2006 doručeným súdu prvého stupňa 08. 02. 2006 žiadal pripustiť zmenu návrhu tak, že súd žalovaným 1/ až 3/ uloží solidárnu povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 66.387,83 Eur a žalovanému 4/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 33.193,91 Eur. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy prevyšujúcej sumu 165,96 Eur návrhom doručeným súdu 08. 02. 2006 si uplatnil žalobca po uplynutí trojročnej premlčacej doby (ktorá uplynula 14. 11. 2005), t.j. oneskorene.

Úlohou odvolacieho súdu po zrušení jeho skoršieho rozsudku uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, 5 M Cdo 18/2010 bolo opätovne rozhodnúť o odvolaní žalovaných 1/ a 4/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/116/2005-408, ktorým prvostupňový súd uložil žalovaným 1/ a 4/ každému zvlášť povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.979,09 Eur a rozhodnúť o trovách celého konania.

Rozhodnutím dovolacieho súdu, ktorý odvolaciemu súdu vytkol nesprávne právne posúdenie veci iba v otázke plynutia premlčacej doby, bola s končenou platnosťou vyriešená otázka, či trestné stíhanie žalobcu na základe uznesenia vyšetrovateľky Krajského riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky Banská Bystrica z 30. 10. 2002 bez súhlasu Ústavného súdu Slovenskej republiky je možné považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom Generálneho prokurátora v mimoriadnom dovolaní, že žalobcovi nie je možné priznať nárok podľa ustanovení § 11 a 13 Občianskeho zákonníka o ochrane osobnostných práv, keďže neoprávnený zásah ako základný predpoklad pre poskytnutie tejto ochrany zo strany žalovaných 1/ a 4/ zistený bol, nakoľko bol preukázaný nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý takýto zásah založil. Odvolací súd v novom rozhodnutí mal opätovne posúdiť námietku premlčania v zmysle názoru najvyššieho súdu o začiatku jej plynutia a včasnosti uplatnených nárokov žalobcom.

Písomnou žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica 10. 08. 2005 žiadal žalobca uložiť žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ povinnosť ospravedlniť sa mu za porušenie jeho práv priznaných mu článkom 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 11 Občianskeho zákonníka, ku ktorým došlo v súvislosti s trestným stíhaním vedeným na bývalom Krajskom úrade justičnej polície Policajného zboru Slovenskej republiky Banská Bystrica pod sp. zn. ČVS:KÚV-63/OVEK-2000, žalovaných 1/, 2/ a 3/ zaviazať solidárne zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,97 Eur a žalovanému v 4/ rade uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,97 Eur. Návrhom zo 06. 02. 2006 doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica 08. 02. 2006 žiadal žalobca pripustiť zmenu návrhu v bodoch 6, 7 žaloby z 09. 08. 2005 tak, aby žalovaným 1/, 2/ a 3/ bola uložená povinnosť solidárne do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 66.387,83 Eur a žalovanej v 4/ rade, aby bola uložená povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.193,91 Eur. Zmena návrhu bola pripustená uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/116/2005-91 z 10. 02. 2006. Po čiastočnom zastavení konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom o návrhu na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 20C/116/2005-408 z 12. 05. 2009 tak, že žalovanému v 1/ rade aj žalovanému v 4/ rade uložil každému zvlášť povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 4.979,09 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu vo zvyšku proti žalovaným 1/ a 4/ zamietol a zamietol žalobu v celom rozsahu proti žalovaným 2/, 3/ a 5/. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu podali len žalovaní 1/ a 4/, ktorí nesúhlasili s uloženou povinnosťou zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle rozhodnutia súdu.

Námietku premlčania proti uplatnenému právu majetkovej povahy vzniesli žalovaní 1/ a 4/ iba v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/195/2009. Námietku premlčania žalovaní 1/ a 4/ neopierali o nové skutočnosti a dôkazy. Jej vznesenie bolo prípustné aj (iba) v odvolacom konaní. Námietka premlčania nie je skutočnosťou alebo dôkazom, ktorú by žalovaní 1/ a 4/ po poučení podľa § 120 ods. 4 O. s. p. nemohli podľa § 205a O. s. p. uplatniť až v odvolacom konaní.

Počiatok behu premlčacej doby ustálil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 5 M Cdo 7/2010, 5 M Cdo 18/2010 na deň 14. 11. 2002 z dôvodu, že žalobca za zásah do svojich osobnostných

práv považoval začatie trestného (nezákonného) stíhania voči jeho osobe uznesením vyšetrovateľky žalovaného 1/ z 30. 10. 2002, ktoré bolo uznesením žalovaného 4/ z 13. 11. 2002 sp. zn. Kv 70/02 ako nezákonné zrušené. Dňom 14. 11. 2002 mohol žalobca prvý krát uplatniť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto od tohto dňa v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť trojročná premlčacia doba. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v sume prevyšujúcej 165,96 Eur si žalobca proti žalovaným 1/ a 4/ uplatnil až 08. 02. 2004. Urobil tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 14. 11. 2005, t.j. oneskorene. Na dôvodne vznesenú námietku premlčania musel odvolací súd podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka prihliadnuť. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

V dôsledku dôvodne uplatnenej námietky premlčania odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaných 1/ a 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy každý zvlášť vo výške 4.979,09 Eur tak, že žalovaným 1/ a 4/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy len vo výške 165,96 Eur, ktoré boli uplatnené v písomnom návrhu doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica 10. 08. 2005. Vo zvyšku o 66.221,87 Eur proti žalovanému 1/ pre dôvodne vznesenú námietku premlčania zamietol. Vo vzťahu k žalovanému 4/ tiež priznal len 165,96 Eur a vo zvyšku o 33.027,95 Eur pre dôvodne vznesenú námietku premlčania zamietol.

Podľa § 142 ods. 2, 3 O. s. p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Rozsudkom č. k. 17Co/195/2009-464 krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie. O trovách prvostupňového konania rozhodol opätovne okresný súd uznesením č. k. 20C/116/2005-499 z 29. 01. 2010 tak, že žalovaným 1/ a 4/ uložil povinnosť, aby v rovnakom pomere každý v jednej polovici zaplatili žalobcovi náhradu trov konania vo výške 10.307,77 Eur. O odvolaní žalobcu a žalovaných 1/ a 4/ proti tomuto uzneseniu rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 17Co/63/2010-545 z 29. 04. 2010. Toto uznesenie odvolacieho súdu bolo uznesením NS SR sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, 5 M Cdo 18/2010 zrušené v celom rozsahu a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie rozhodnutie. V uznesení 17Co/63/2010 krajský súd rozhodol o trovách prvostupňového konania podľa § 142 ods. 3 O. s. p. z dôvodu, že výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. Po zmene rozsudku okresného súdu o povinnosti žalovaných 1/ a 4/ zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle záväzného právneho názoru Najvyššieho súdu SR o tom, že časť uplatneného nároku žalobcom je premlčaná, rozhodol odvolací súd o trovách prvostupňového konania podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že úspešnejším žalovaným 1/ a 4/, ktorí si náhradu trov konania neuplatnili, náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Dôvod, prečo nerozhodoval podľa § 142 ods. 3, ale podľa § 142 ods. 2 O. s. p. spočíva v tom, že čiastočne bol návrh žalobcu zamietnutý pre dôvodne vznesenú námietku premlčania, nie preto, že by súd úvahou dospel k názoru, že náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil žalobca v neprimeranej výške. Rozhodnutím o zmene rozsudku okresného súdu riešil odvolací súd základ nároku, či je uplatnený nárok pre vznesenú námietku premlčania vymáhateľný alebo nie, neriešil jeho výšku. Po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým bolo žalobcovi priznaných proti každému zo žalovaných 1/ a 4/ iba 165,96 Eur je výrazný úspech v konaní na strane žalovaných 1/ a 4/, ktorí si náhradu trov konania neuplatnili, preto im žiadne priznané neboli.

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaní 1/ a 4/, ktorí uspeli aj v dovolacom a v odvolacom konaní, taktiež si náhradu trov dovolacieho a odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnili, preto im náhrada trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., aj keď boli v plnom rozsahu úspešní, prisúdená nebola.
Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.